

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11C/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918201264
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2018:5918201264.1

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok v právnej veci navrhovateľky: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. cesta XXX/XX, S., proti povinnému: A. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým sa A. R., nar. XX.XX.XXXX zakazuje, aby sa úmyselne priblížil k I. R., nar. XX.XX.XXXX, a to na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov s tým, že pokiaľ by menovaní boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, sa na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov tento zákaz nevzťahuje.

II. Navrhovateľke priznáva voči povinnému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 04.07.2017, sa navrhovateľka domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk a priblíženie povinného k jej osobe na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že jej exmanžel A. R. má byť 10.07.2018 prepustený z výkonu trestu. Bol zavretý za týranie blízkej a zverenej osoby. Aj keď sú už rozvedení má z neho strach a obavy o svoj život a život svojich detí. Je to nevyspytateľný človek. Na súde sa jej bývalý manžel nepriamo vyhrážal, že jej chystá prekvapenie (kvety to nebudú). Dňa 09.08.2017 doplnila svoj návrh zo dňa 04.07.2018, v ktorom uviedla, že ho podala z dôvodu obavy o svoj život a život svojich detí. Jej exmanžel bol odsúdený za to, že ju týral. Všetko je uvedené v trestnom spise. Teraz má byť prepustený z väzenia, kvôli tomu v noci nespáva, má z neho strach. Na ukludnie berie aj lieky, bojí sa, že ju príde čakať do roboty. Zobrala si dovolenku, rovnako aj jej mama, lebo má z neho strach. Nechce mu robiť problémy, len nech jej platí na deti a dá jej pokoj. Nikdy nemala takýto strach ako teraz, je nekľudná, má obavy. Rovnaký návrh ohľadom maloletých detí bol podaný aj v konaní sp.zn. 9P/1/2018. Na jednom z pojednávaní sám jej exmanžel uviedol, že so zákazom priblíženia na 5 metrov by súhlasil.

3. Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 1T/118/2013 mal súd za preukázané, že Libor Švárný bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 1T/118/2013-341 zo dňa 14.10.2013 odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s použitím ustanovenia § 138 písm. b) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere päť rokov nepodmienečne, z ktorého má byť prepustený dňa 10.07.2018. Zločinu sa dopúšťal na svojej manželke (navrhovateľke neodkladného opatrenia) od roku 2004 do 10.7.2013 tým, že ju týral, spôsoboval jej fyzické utrpenie, psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu, stresu, citovým vydieraním, iným správaním, ktoré obmedzovalo jej fyzické, psychické zdravie, obmedzovalo jej bezpečnosť.

4. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu o zákaz priblíženia sp.zn. 11C/1/2018 mal súd za preukázané, že na pojednávaní konanom dňa 10.05.2018 povinný uviedol, že zákaz priblíženia k jeho exmanželke považuje za bezpredmetný, bral by zákaz priblíženia na 5 metrov, ale nie 20 metrov, ako žalobkyňa v tejto veci požadovala, pretože sa chce stretávať s deťmi. Jemu záleží iba na deťoch, nezáleží mu na nej ako na osobe a ani ako žene. V uvedenom konaní súd 22.06.2018 rozhodol rozsudkom tak, že žalobu zamietol.

5. Súd za oboznámil aj s obsahom spisu tunjašieho súdu sp.zn. 9P/1/2018, z ktorého mal preukázané, že dňa 06.07.2018 súd na základe podnetu kolízneho opatrovníka nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zakázal styk maloletých detí s otcom na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde. Z tohoto spisového materiálu - konkrétne zo znaleckého posudku č. 33/2018 vypracovného znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom, súd tiež zistil, že povinný opísal navrhovateľku ako bezcharakternú osobu bez chrbtovej kosti. Znalec vo svojom posudku poznamenal, že keď sa povinný vyjadruje k osobe matky maloletých detí usmerňuje ho najmä hnev a pocit krivdy. Podľa názoru znalca sa jedná o osobu „s tendenciou konať impulzívne v situáciách, kedy postoje a názory komunikačného partnera nie sú v zhode s očakávaním menovaného. Nie je schopný byť voči sebe ani primerane kritický, nie je schopný a ochotný si priznať aj oprávnené chyby či zlyhania. Vťahovanie, resp. nútenie matky maloletých, aby bola aktívne prítomná pri realizácii styku maloletých s otcom môže v prípade matky spôsobovať znovuoživenie traumatizujúcich spomienok so spoložitia s otcom maloletých“. „...čo sa týka maloletého F., tak je v takom veku, že je potrebné zohľadňovať jeho názor k styku s otcom a to je, že sa s otcom nechce stretávať. V tejto súvislosti si je potrebné uvedomiť, že maloletý F. má negatívnu skúsenosť so správaním otca. Jeho prežívanie vo vzťahu k osobe otca je poznačené pocitmi strachu o matku, strachu o seba a spájaním si produkovania rôznych stresujúcich situácií s osobou otca. Jeho osobná skúsenosť s osobou otca je negatívna.“

6. Podľa § 324 ods. 1 až 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 až 3 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podmienkou pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť situácie, vyžadujúcej neodkladné riešenie veci v záujme predchádzania vzniku možnej poruchy v právnom vzťahu. V dôsledku toho súdy o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhodujú až po zistení skutkového stavu, ale už na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Miera osvedčenia potrebných skutočností sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo 3/2010 z 29.7.2010).

13. V danom prípade ide o opatrenie, ktorého účelom je eliminovať kontakt medzi určitými osobami z dôvodu ochrany jednotlivej osoby, resp. viacerých osôb. Ide o opatrenie vydané v záujme jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia tohto obsahu musí mať súd za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. V tomto sa účel neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP a neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP (ktorým možno uložiť dočasný zákaz vstupu do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia) do určitej miery prekrýva.

14. V posudzovanom prípade považoval súd za dostatočne osvedčené (v zmysle najvyššej pravdepodobnosti) potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi navrhovateľkou a povinným. Súd mal z pripojeného spisového materiálu tunajšieho súdu sp.zn. 1T/118/2013 za osvedčené, že otec sa dopustil zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, a to voči navrhovateľke, za čo bol právoplatne odsúdený na päť rokov nepodmienečne, pričom má byť z výkonu trestu prepustený dňa 10.07.2018. Skutočnosť, že navrhovateľka má z povinného strach mal súd preukázané aj tým, že podala návrh na zákaz stretávania otca s maloletými, pričom súd v rámci uvedeného konania sp.zn. 9P/1/2018 na podnet kolízneho opatrovníka nariadil neodkladné opatrenia dočasného zakázu styku otca s maloletými deťmi.

15. Zo znaleckého posudku pripojeného k spisu sp.zn. 9P/1/2018 tiež vyplynulo, že menovaný má tendenciu konať impulzívne v situácii, kedy postoje a názory komunikačného partnera nie sú v zhode s očakávaniami menovaného. Nie je schopný byť voči sebe ani primerane kritický, nie je schopný a ochotný si priznať aj oprávnené chyby či zlyhania. Povinný bol niekoľko rokov vo výkone trestu odňatia slobody a toho času nie je možné vyhodnotiť, ako sa bude správať na slobode. Súd považuje za oprávnené, že tu môžu existovať obavy o to, ako sa podpísal dlhoročný výkon trestu odňatia slobody na povinnom.

16. Zhodnotiac vyššie uvedené skutočnosti súd považuje v dostatočnej miere za osvedčené, že konanie a správanie sa povinného v bezprostrednej blízkosti navrhovateľky môže ohrozovať jej duševnú i telesnú integritu.

17. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, a preto o návrhu navrhovateľky, ktorá žiadala o nariadenie tohto neodkladného opatrenia rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

18. Keďže súd je povinný svojim rozhodnutím vyčerpať celý predmet konania, teda rozhodnúť o celom návrhu, dospel k záveru, že v posudzovanom prípade možno nepochybne ustáliť, že navrhovateľka sa svojim návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia snaží dosiahnuť uloženie zakázu priblíženia sa povinného k jej osobe, ktoré ohraničila vzdialenosťou 5 metrov, bez toho, aby vo svojom návrhu detailnejšie konkretizovala ako by podľa jej predstáv malo dodržanie tohto „zákazu priblíženia“ vyzerať-t.j. byť v praxi realizovateľné. Z dôvodu, že v každodennom živote nastávajú situácie, ktoré nedokážeme

vopred ovplyvniť - náhodné, nečakané, či vopred neplánované stretnutia sa s inými, súd považoval za potrebné „zákaz priblíženia sa na vzdialenosť 5 metrov“ presnejšie vymedziť s prihliadnutím na konkrétnu situáciu navrhovateľky a okolnosti, ktoré vo svojom návrhu uviedla. V prvom rade bolo nevyhnutné zákaz priblíženia skoncentrovať len na úmyselné priblíženie sa menovaného, keďže ako už bolo uvedené nemožno vylúčiť, že tí, ktorých sa toto neodkladné opatrenie týka sa na verejnosti stretnú náhodne a nechcene (napr. na ulici, v obchode, u lekára a pod.), čomu sa nedá zabrániť. Pokiaľ ide o vymedzenie priblíženia sa prostredníctvom minimálnej metráže, ktorú povinný nemôže prekročiť bez toho, aby neporušil uložený zákaz, súd akceptoval navrhovateľkou požadovanú vzdialenosť s tým, že len spresnil, že ide o vzdialenosť „menšiu ako 5 metrov“, čo súd viazaný návrhom navrhovateľky považuje za dostatočnú vzdialenosť na vylúčenie nielen fyzickej konfrontácie navrhovateľky a povinného, ale taktiež z hľadiska možnosti včasnej vizuálnej identifikácie navrhovateľky povinným za účelom vyhnutia sa priblíženiu na vzdialenosť kratšiu (a tým i vylúčenia, že by povinný mohol určenú vzdialenosť prekročiť z nebanlivosti).

19. Keďže sa na súde vedie konanie o zákaz stretávania otca s maloletými deťmi, v prípade, že súd v predmetnej veci nariadi termín pojednávania, na tento bude predvolávaná aj navrhovateľka (ako matka maloletých detí), považoval súd za potrebné z praktického hľadiska vylúčiť „platnosť“ tohto zákazu v prípade vedenia tohto a iných súdnych, resp. iných konaní, pri ktorých nemožno vylúčiť, že sa navrhovateľka a povinný stretnú pri vykonávaní konkrétnych procesných úkonov a z objektívnych dôvodov (napr. rozloha pojednávanej miestnosti) nebude možné zabezpečiť, aby fyzická vzdialenosť medzi nimi bola menšia ako 5 metrov. Z tohto dôvodu rozhodol tak, že v prípade vykonávania procesných úkonov, na ktorých sa bude vyžadovať osobná prítomnosť navrhovateľky i povinného, sa tento zákaz neuplatní. V tomto smere súd poukazuje na to, že v prípade účasti na procesných úkonoch bude ochrana poskytovaná týmto neodkladným opatrením nahradená ochranou, ktorú počas týchto úkonov, navrhovateľke dokážu zabezpečiť príslušné úradné osoby (napr. orgány činné v trestnom konaní, justičná stráž a pod.) .

20. Čo sa týka trvanie neodkladného opatrenia súd predmetný zákaz uložil bez časového obmedzenia z dôvodu, že v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú budú trvať dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Koncepcia inštitútu neodkladného opatrenia vychádza z princípu ochrany práva oprávnených záujmov navrhovateľa bez vopred vymedzeného časového ohraničenia, pokiaľ trvajú dôvody jeho nariadenia (§ 330 CSP).

21. Toto neodkladné opatrenie môže byť zrušené postupom podľa § 334 CSP, podľa ktorého súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Na podanie návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je legitimovaná nielen osoba, ktorej bola neodkladným opatrením uložená povinnosť (aj spočívajúca v dodržovaní zákazu), ale aj samotná navrhovateľka neodkladného opatrenia.

22. V predmetnej veci súd neuložil navrhovateľke povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP), pretože týmto neodkladným opatrením sa dosiahla úprava pomerov medzi stranami v požadovanej miere. Podľa názoru súdu toto neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany v rozsahu vymedzeným samotným účelom tohto neodkladného opatrenia a v podstate procesne konzumuje vec samu. Z tohto dôvodu nepovažoval súd uloženie povinnosti podať žalobu vo veci samej (s identickým obsahom) za opodstatnené.

23. Vzhľadom na špecifické okolnosti pri nariadovaní tohto neodkladného opatrenia súd nepostupoval podľa § 337 ods. 1 a 2 CSP, keďže tento postup by bol len čisto formalistický. Za daných okolností totiž súd nepovažoval za jednoznačné, aký druh následnej žaloby protistrany by mohol byť vo veci samej podaný. Keďže zánik účinkov tohto neodkladného opatrenia môže byť dosiahnutý zrušením tohto neodkladného opatrenia prostredníctvom podania návrhu na jeho zrušenie (bod 21. tohto uznesenia), nie je potrebné domáhať sa toho osobitnou žalobou. Vo vzťahu k žalobe vo veci samej, ktorá by sa mohla týkať nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, súd zohľadňujúc charakter potenciálnych nárokov tohto druhu per analogiam poukazuje na § 340 ods. 2 CSP. Súd má za to, že svojim postupom nikomu neodníma možnosť domáhať sa ochrany svojich práv, či oprávnených záujmov na súde, t.j. podať žalobu akéhokoľvek druhu.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP, pričom vychádzal z toho, že navrhovateľka bola v celom rozsahu úspešná a jej návrhu bolo vyhovené, preto jej súd v tomto rozsahu priznal nárok na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Ružomberok (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) a § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).